

15.05.2024

Krisen i Kharkiv

Kharkivs skæbne afhænger af våben og ammunition – og af ukrainske muligheder for at angribe ind i Rusland.

Skrevet af

Jacob Kaarsbo

📞 +4525123486

✉️ jacob@thinkeuropa.dk

Kontakt

Jacob Kaarsbo

📞 +4525123486

✉️ jacob@thinkeuropa.dk

Fredag åbnede Rusland en ny front med et angreb ind over grænsen i Kharkiv-regionen. Ikke mindst russiske militærbloggere var hurtige til at berette om markant russisk avancement og dårligt forberedte forsvarsstillinger på den ukrainske side.

Ukraines næststørste by, Kharkiv, ligger blot 40 kilometer fra grænsen til Rusland. Det fik mange til at trykke på alarmknappen og advare om, at byen kunne falde i Ruslands hænder.

Talsmanden for USA's Nationale Sikkerhedsråd, John Kirby, sagde om det russiske angreb: "Det gør man ikke, hvis man ikke også tænker på et større angreb direkte på byen".

Andre har budt ind med, at Rusland muligvis har til hensigt at etablere en bufferzone i Ukraine, som Ruslands præsident Putin proklamerede, da hans mandat på posten blev forlænget i marts måned.

Endelig har det også været fremhævet, at hensigten måske er en afledningsmanøvre – et forsøg på at få Ukraine til at forlægge styrker til Kharkiv fra de aktuelle, hårde kampe i Donetsk-regionen og dermed muliggøre russiske erobringer i Donetsk.

Men hvad siger de første dage om den egentlige hensigt med offensiven?

┌ Lynoffensiven gik i stå

Trods de indledende meldinger om hurtigt russisk avancement står det nu klart, at de russiske styrker kun har opnået begrænsede fremskridt siden lørdag. Offensiven har umiddelbart haft to tyngdepunkter.

Det første i den del af grænseområdet mod nord, der ligger tættest på Kharkiv by. Her har Rusland indtaget enkelte landsbyer og er kommet godt 5 kilometer ind i landet.

Det andet ligger godt 30 kilometer længere mod øst ved byen Vovchansk.

Her står de russiske styrker nær bygrænsen, hvilket også er små 5 kilometer inde i Ukraine. Begge steder lykkedes de russiske landvindinger umiddelbart. Siden lørdag har der været hårde kampe, men ukrainerne har tilsyneladende stoppet fremrykningerne.

Ifølge en talsmand fra Ukraines militære efterretningstjeneste var Ukraine advaret om offensiven og havde forberedt forsvaret grundigt. Udviklingen på landjorden tyder på, at de ukrainske styrker ikke havde planlagt at forsvare selve grænsen, men har konstrueret forsvarsstillinger få kilometer inde i landet.

Her har de indtil videre stoppet russerne.

De russiske tabstal lød mandag morgen ifølge Ukraine på over 1700 dræbte russiske soldater på et enkelt døgn.

Det reelle tal er næppe så højt, men udviklingen i tabstallene er en troværdig strømpil for, hvor intenst der bliver kæmpet, og hvordan antallet af dræbte og sårede udvikler sig. Over weekenden lå tabstallet på 1200-1300 og i sidste uge under 1000.

Altså er der ifølge ovenstående tale om en stigning i antallet af dræbte og sårede på omkring 75 procent.

Lang vej til Kharkiv

Ikke mindst i den amerikanske regering har der gennem de seneste måneder været frygt for, at Rusland ville forsøge at indtage Kharkiv.

Frygten skyldes blandt andet, at Rusland har mobiliseret tusindvis af soldater, som gør tjeneste omkring garnisonsbyen Belgorod på den russiske side af grænsen. Meget tyder dog på, at den amerikanske frygt er overdrevet – indtil videre i hvert fald.

Hvis russerne skal indtage Kharkiv by og kontrollere en stor del af hele provinsen, vil det sandsynligvis kræve i omegnen af 100.000 soldater.

Også en bufferzone på 10 kilometer i Kharkiv-regionen vil være en stor mundfuld.

Det vil formentlig kræve mere end 30.000 soldater. I begge tilfælde vil kravet være veludrustede og veltrænede enheder samt ikke mindst pansrede køretøjer til at matche antallet af soldater.

Indtil videre tyder oplysningerne på, at Rusland har haft fem store bataljoner i kamp. Det svarer til 3-5000 soldater. Der har været enkelte kampvogne involveret, men ikke en bred palet af pansrede køretøjer.

Hovedparten af styrkerne er de såkaldte "stormtropper", som udgøres af straffefanger og straffede tjenestegørende soldater.

De anvendes, som navnet antyder i stormangreb til fods, hvilket forklarer de ekstraordinært høje tabstal.

De forhold tyder på, at offensiven sandsynligvis først og fremmest har til formål at være en afledningsmanøvre. Den skal tiltrække ukrainske enheder og være med til at sørge for, at russiske enheder har bedre forudsætninger for at vinde frem i for eksempel Donetsk-provinsen.

Hvis Rusland vitterligt ville etablere en bufferzone eller forsøge at indtage Kharkiv, ville de flytte veltrænede og veludrustede enheder til Belgorod-området. Der er ikke troværdige oplysninger om, at de har gjort det.

Stor opmarch af tropper er så godt som umulige at skjule, og det ville sandsynligvis komme ud i det offentlige rum, hvis det var tilfældet.

┌ Alligevel er truslen mod Kharkiv øget

Rusland vil dog tage imod, hvad de kan få.

Offensiven tester det ukrainske forsvar, og derfor er det muligt, at mere effektive enheder kan indsættes senere.

For ukrainerne opstår det helt store problem, hvis Rusland kommer inden for artilleriafstand af Kharkiv. Hvis de bider sig fast omkring 20 kilometer uden for byen, vil de kunne nå den med Grad-raketter. Det kræver avancement på endnu omkring 15 kilometer.

Indtil videre er der forholdsvis roligt i Kharkiv.

Flere gange om ugen bliver den beskudt med missiler og glidebomber, men et nogenlunde normalt liv går videre.

Hvis Rusland kan nå byen med Grad-raketter, vil det sandsynligvis betyde, at byen bliver ubeboelig lidt efter lidt. Ukrainernes store frygt er, at Rusland vil gøre den til en ruinhob, som de gjorde i f.eks. Grosnyj i Tjetjenien og Aleppo i Syrien.

Hvis det skal undgås, haster det for det første med at få flere forsyninger af våben og ammunition frem til de ukrainske styrker. Derudover vil det efter al sandsynlighed være nødvendigt at ramme de russiske styrker og fly inde over russisk territorium.

Da millionbyen Kharkiv ligger blot 40 kilometer fra Rusland, er det urealistisk først at forsvare fra grænsen.

Indtil videre har Storbritanniens udenrigsminister, David Cameron, givet grønt lys for, at britiske våben kan anvendes mod militære mål i Rusland. I USA har Biden-administrationen indtil videre en anden holdning.

Det kan blive Kharkivs skæbne.